

Galerie umění Karlovy Vary

Goethova stezka 6, 360 01 Karlovy Vary

Výroční zpráva o činnosti galerie za rok 2003

Vydala Galerie umění Karlovy Vary v únoru 2004.

Obsah:

- 1/ **Základní údaje**
- 2/ **Výstavní objekty**
- 3/ **Personální struktura**
- 4/ **Výstavní činnost**
- 5/ **Ediční činnost**
- 6/ **Péče o sbírky, věda a výzkum, odborná knihovna**
- 7/ **Koncertní, literárnědramatická a vzdělávací činnost**
- 8/ **Práce s veřejností - návštěvnost**
- 9/ **Spolupracující instituce a podniky**
- 10/ **Ekonomické hodnocení**
- 11/ **Stavební a rekonstrukční činnost**

1/ **Základní údaje:**

Název a adresa: **Galerie umění Karlovy Vary**, Goethova stezka 6,
360 01 Karlovy Vary,
tel: 353 224 387, fax: 353 224 388
e-mail: gukv@volny.cz
URL: www.galeriekvary.cz

Zřizovatel: **Karlovarský kraj**
Ekonomické uspořádání: **příspěvková organizace**

2/ **Výstavní objekty:**

Galerie má ve své správě dva výstavní objekty - **Galerii umění v Karlových Varech** a pobočku **Letohrádek v Ostrově nad Ohří**.

Ve třech sálech prvního patra karlovarská galerie nabízí svým návštěvníkům stálou expozici Českého umění 20. století a ve dvou přízemních pak proměnné výstavy především současného českého výtvarného umění. Galerie je přístupna celoročně denně mimo pondělí od 9.30 do 12 a od 13 do 17 hodin. Základní vstupné činí 30,- Kč, poloviční 15,- Kč.

Pobočka galerie - ostrovský Letohrádek je veřejnosti přístupný sezónně od května do října, vždy od středy do neděle mezi 13 a 17 hodinou.

3/ **Personální struktura:**

Galerie umění zaměstnává celkem 20 pracovníků (tj. 13 evidenčně přepočtených)

Ředitel	Mgr. Miroslav Lepší
Provozní náměstek	Stanislava Poživilová
Ekonom	Ivana Jenčová
Odborní pracovníci	Mgr. Božena Vachudová, Mgr. Vladimír Přibíl, Mgr. Lenka Tóthová, Bc. Kateřina Rejchrtová, Václav Dostál
Provozní úsek	Pavel Brož, Božena Bublíková, Dagmar Koštejnová, Věra Stoerová, Marie Zajícová, Věra Zemanová, Jiřina Vlachová, Zdeňka Vránová, Marlen Pavlů, Marta Bělohoubková, Anna Kunteová, Zuzana Čornyjová

ODBORNÁ ČINNOST

4/ Výstavní činnost:

Galerie umění Karlovy Vary

Činnost Galerie umění Karlovy Vary v roce 2003 probíhala ve znamení oslav 50. výročí vzniku galerie v lázeňském městě; k 1. lednu 1953 byla ustavena Galerie umění Karlovy Vary jako jedna z devíti odborných institucí, které posléze daly základ síti regionálních galerií v celé tehdejší Československé republice. Přestože léta působení galerie byla poznamenána dobovým společenským kontextem, vždy se jako muzeum výtvarného umění snažila naplňovat své úkoly a poslání - péči o kulturní dědictví minulosti, mapování současného vývoje českého umění a jejich zpřístupňování veřejnosti - s vědomím hluboké odborné odpovědnosti, se znalostí souvislostí nejenom celého českého umění a zejména s podmínkami výtvarného života v karlovarském regionu. Za dobu svého trvání, obzvláště po roce 1989, galerie usilovala také o svoji strukturální proměnu ve vztahu k návštěvnické obci; usilovala o proměnu z úzce specializované instituce v polyfunkční zařízení, které vedle dosahování primárních odborných výsledků, výchovně vzdělávacích zřetelů a poskytování odborných informací, umožňuje návštěvníkům různých věkových kategorií získat zážitky estetického charakteru nejširšího významu – od výtvarných, přes hudební až k dramatickým, a činí z galerie také místo duchovní obnovy a posily, místo, kam se návštěvníci rádi vracejí.

Vzhledem k významnému jubileu v existenci galerie se její pracovníci už v roce 2000 rozhodli představit a bilancovat vlastní sbírky v rozsáhlém komplexu výstav v časovém období tří let. Důvodů k bilancování sbírkotvorné činnosti bylo několik, především vlastní vývoj sbírek (galerie spravuje na jedenáct tisíc sbírkových děl), ale např. i devadesát let od postavení budovy galerie a rovněž znovuotevření galerijní pobočky v Letohrádku v Ostrově po náročné rekonstrukci tohoto raně barokního objektu. Završením bilančního projektu se stalo otevření obnovené stálé expozice galerie v roce 2002, rozšířené do tří sálů I. patra a představující oproti předchozímu časově omezenému pojetí vývoj českého umění celého 20. století. Ve stálé sbírce, která patří svým rozsahem k největším v regionálních galeriích, jsou prezentovány obrazy, sochy, plastiky a objekty v počtu 142 děl. V průběhu roku 2002 a 2003 se ukázalo, že toto rozhodnutí vystavit cenná díla ze „zlatého fondu“ bylo přínosné. K padesátiletému jubileu vydala galerie barevný plakát s reprodukcí význačného malířského díla Bohumila Kubišty, který návštěvníkům připomínal, že rok 2003 je pro galerii

významným rokem. Na jeho počest uskutečnila galerie ještě slavnostní koncert, na jehož pozvánce bylo uvedeno stejné dílo B. Kubišty. V úvodní řeči slavnostního programu koncertu Stamicova kvarteta v galerii dne 20. února 2003 připomněl ředitel galerie Miroslav Lepší zajímavou historii instituce a zrekapituloval výsledky její činnosti. Otevření původní stálé expozice v listopadu roku 1953 připomněl další slavnostní koncert v hlavním výstavním sále, a to koncert houslového virtuóza Václava Hudečka pořádaný 18. listopadu 2003. Výsostné mistrovství, se kterým V. Hudeček interpretoval skladby českých a zahraničních skladatelů, doplňovala nejlepší díla české klasické moderny a umocňovala tak celkovou slavnostní atmosféru večera. V časovém rozpětí těchto dvou slavnostních dnů probíhala veškerá odborná činnost roku 2003.

Statut galerie vymezující výstavní a sbírkotvorný program instituce s ohledem na 20. století do jisté míry určuje některé konstantní tendence v jejím zaměření, proto byl výstavní program galerie orientován především na prezentaci různých podob českého výtvarného umění minulého století včetně však umění bezprostřední současnosti a tvorby autorů působících v karlovarském regionu.

Počátek roku byl až do 2. března 2003 spojen s velkou **retrospektivní výstavou** tvorby **Zdenka Seydla** – malíře, kreslíře, grafika, autora pracujícího v oblasti animovaného filmu a grafického designu a také scénografie, jehož přínos byl mimořádný a dosti dlouho plně nedoceněný. Galerie na výstavě participovala s Českým muzeem výtvarného umění v Praze, dalšími spolupracujícími institucemi se staly Galerie výtvarného umění v Chebu, Městské muzeum v Mariánských Lázních a Galerie výtvarného umění v Náchodě. Bez takového zajištění by nebylo možné připravit hodnotný barevný katalog. Zdenek Seydl byl tvůrcem s objevným pohledem na svět věcí a zvířat a především lidí; ve zralém období převážila úsměvná a ironizující i lehce sarkastická nota, se kterou pohlížel na dění kolem sebe. Autor vytvořil mnoho kreseb, ale jen málo obrazů, zato bezpočet knižních obálek, plakátů, příležitostné grafiky a 26 krátkých filmů a také návrhy textilií. To vše v přebohatém uspořádání výstava divákům nabízela, stejně jako pozitivní zacílení celé Seydlovy tvorby. Výstavu doprovodila série krátkých animovaných filmů.

Dlouhodobý dluh, spojený s jedinečnou osobností plzeňského výtvarného regionu **Jiřím Kovaříkem** (1932 – 1994), mohla galerie splatit až v roce 2003 uspořádáním velké retrospektivní přehlídky autora. Už v roce 1982 chystala galerie Kovaříkovu výstavu, kterou ale tehdejší stranické orgány zakázaly pro „neslučitelnost osobních postojů“ umělce s politickou situací. Na této rozsáhlé výstavě, kterou galerie uskutečnila ve spolupráci se Západočeskou galerií v Plzni, bylo představeno na šest desítek obrazů a kreseb. V plné šíři se projevila originalita tvůrčího výrazu a obsahu tvorby Jiřího Kovaříka definovaná odborným jazykem jako projev magického realismu. Zvláštní poetiku postav v atmosféře cizokrajného prostředí, navíc vyjádřenou nevšední kultivovanou světlou barevností, obdivovali diváci jak ve Španělském cyklu – souboru dvanácti obrazů prezentovaném pouze v karlovarské galerii - tak v kolekci eroticky vyhocených dívčích aktů, stejně jako v obrazech pro autora osudových či v dílech s antickou tematikou. Výstava byla vybavena barevným katalogem, v němž byly obsaženy hodnotící texty generálního ředitele Národní galerie v Praze prof. Milana Knížíka, ředitele Sbírk moderního a současného umění Národní galerie v Praze PhDr. Tomáše Vlčka a ředitelky Západočeské galerie v Plzni PhDr. Jany Potužákové. Zajímavou a významnou součástí výstavy se stal i obraz Jiřího Kovaříka – autoportrét - ze sbírek karlovarské galerie. Výstavu za galerii kurátorsky připravil Vladimír Přibíl.

Obrazy a grafika **Jánuše Kubíčka** (1921 – 1993), brněnského autora, jednoho z několika mála čelných představitelů lyrické abstraktní linie v českém nefigurativním umění, zaplnila výstavní prostory galerie od 13. května do 28. června 2003. Od raných děl z přelomu 50. a 60. let až po zralou tvorbu let osmdesátých, bylo možné vysledovat formotvorný, stavebný a koloristický ráz velmi ucelených abstraktních kompozic,

nezaměnitelného rukopisu a velmi jemného barevného výrazu. Autor, pocházející z široce rozvinutého výtvarného prostředí, navíc vybavený rozsáhlými teoretickými znalostmi a neustále vlastním studiem prohlubovanou řemeslnou erudicí, se zabýval studiem výtvarných kvalit světla, prostoru a času nejenom v kosmických dimenzích, ale i jejich analýzou v místě svého každodenního působení, v ateliéru. Ve dílech, nepoznamenaných ještě jeho vážnou chorobou, dospěl k vrcholům výtvarné harmonie, řádu a lyrické barevnosti. Na výstavě, kurátorsky zajišťované v karlovarské galerii Lenkou Tóthovou, participovalo Muzeum města Brna, jehož kurátorka PhDr. Marcela Macharáčková výstavu působivě uvedla. O díle autora na vzpomínkovém večeru konaném 25. června 2003 pohovořil dlouholetý umělcův přítel a znalec českého umění PhDr. Jaromír Zemina.

Každoročně se galerie připojuje k doprovodnému programu filmového festivalu a přispívá tak k barvitosti kulturní nabídky lázeňského města. V roce 2003 si vybrala tvorbu mladé nekonformní autorky – malířky, fotografky a cestovatelky – **Barbory Šlapetové (1973)**. Výstava pod názvem **LOVE STORY (2x2)²** byla pokračováním rozsáhlého výstavního projektu 2 x 2, 2 média – 2 světy (džungle přírody a džungle města) Papua Nová Guinea – New York koncipovaného pro pražskou výstavní síň Mánes. V karlovarské galerii autorka už nově obrazovými velkoplošnými barevnými fotografiemi přehodnotila původní dokumentační a antropologické hledisko pohledu na svět „jiné“ civilizace a v sérii z papuánské džungle výtvarně vyzdvihla příběhy o magických rituálech života a smrti, o lidském společenství mužů – lovců a žen – ochránitelek a uchovávatelek rodu. V protikladu tohoto prapůvodního splynutí, byť primitivního, lidského života s přírodou v každodenních rituálech i nadčasových mýtech v jiném plynutí času, vyzdvihla autorka v newyorské sérii expresivních, červenou barvou „křičících“ fotografií obraz kosmopolitní lidské komunity velkoměsta, na pozadí všude přítomné krve v příbězích o lásce a vášni, agresi a násilí, smutku a osamění. Vernisáže se účastnil argentinský velvyslanec a světoznámá galeristka paní Meda Mládková. O mimořádný zážitek z vernisáže se postarala performance Milana Caise, člena skupiny Tata boys. K výstavě byl vydán za sponzorské účasti autorky katalog s textem PhDr. Aleny Potůčkové. Výstavu za galerii připravila Božena Vachudová.

V úterý 23. září 2003 byla v prostorách galerie za přítomnosti velvyslance Španělské republiky pana Santiaga Cabanase otevřena výstava mimořádného významu věnovaná tvorbě španělského představitele geometrické abstrakce **Eusebia Sempere (1923 – 1985)**. Ojedinelost výstavy spočívala v tom, že po mnoha letech galerie představila svým příznivcům výtvarné umění ze zahraničí, a to díky skutečně velkorysému podpoře Velvyslanectví Španělska v Praze. Dispozice galerijní budovy, určitá strohost výstavního prostoru, umocněná však působivými světlenými podmínkami, oslovila španělského kurátora výstavy, který složení děl Eusebia Sempere koncipoval skutečně pro daný prostor i s nečekanou (v galerijních zvyklostech), ale o to zajímavější barevnou úpravou výstavních panelů. V Karlových Varech měla expozice děl Eusebia Sempere svoji významnou a také jedinou českou premiéru. Kolekce vystavených 64 děl, od počátečních akvarelů z roku 1949 přes kvaše a serigrafie a kinetické objekty z kovu z let osmdesátých, přiblížila Semperovu výtvarnou cestu od studia elementárních geometrických prvků až po prostorové iluzivní a pohyblivé objekty z chromované oceli. Semperovo dílo se sice obracelo k divákovi poněkud odtažitou řečí geometrie, nicméně vypovídalo o řádu života a světa a jejich harmonii a souladu. Výpravná publikace o tvorbě Eusebia Sempere ve španělštině a angličtině byla doplněna menším českým katalogem, v němž byl zmíněno také autorovo mecenášství a sběratelských zájmech. Výstava byla otevřena do 2. listopadu 2003 a jejím komisařem byl Miroslav Lepší.

Už v roce 1994 zahájila galerie dlouhodobý projekt mapování stavu české kresby, který v roce 2003 pokračoval již patnáctou výstavou cyklu – přehlídkou kresebné tvorby **Vladimíra Nováka (1947)**. Autor se podstatně, co do formálního i obsahového konceptu, podílel na rozvoji kresby jako oboru, a to od 60 let až do současnosti, také jako člen

významného uměleckého seskupení 12/15 – Pozdě, ale přece. Rané kresby, figurálně utvářené, odkazovaly více k niterné zkušenosti autora, pozdější – velkoformátové a pohyblivé se na rozhraní malby a kresby - odrážely mezilidské vztahy, stejně jako traumatické zážitky, pochyby, nejistoty i tápání člověka konce 20. století. Jejich charakteristický rys - koloristické mistrovství - byl v dílech posledních ještě více rozvíjen a propracováván, zejména ve škálách modří typických pro autora. K výstavě byl připraven barevný katalog, jehož grafická úprava sleduje základní vizuální řadu celého cyklu **České kresby**. Komisařem výstavy byl Miroslav Lepší.

Pobočka galerie – Letohrádek Ostrov

Výstavní sezónu pobočky karlovarské galerie - Letohrádku v Ostrově – otevíraly dvě výstavy: Sochy Michaela Bílka a grafické listy a kresby Aleny Bílkové a z vlastních sbírek připravená přehlídka *Theatrum mundi* – Divadlo světa.

Výstava soch **Michala Bílka** (1942) s názvem **Antiteze člověk** soustředila v letohrádku 18 nadživotních kolorovaných soch z posledních dvaceti let, vzniklých převážně z kmenů jilmů. Sochař v oblíbeném sousoší zpodobnil současné lidi, zamilované dvojice, turisty, ale nejčastěji staré lidi, muže a ženu, nebo jen starce a dítě či babičku s vnučkou, aby v jejich zemitých tvarech vyjádřil s nejhlubší pokorou a lidskostí osudové i zcela obyčejné chvíle lidského života, v nichž autor vyzdvihuje především porozumění, soucítění a láskyplný kontakt, přátelství, ale i lehké ironické pobavení. Bílkovi lidé – jadrní a prostí – mají sice konkrétní tvář i současný oděv, ale jejich podoba je prodchnuta jakousi odvěkou zkušeností nelehkého životního údělu, který je však prosvětlován duchovností, ať již univerzálně chápanou, nebo i duchovností křesťanské víry a především také velkou a jímavou citovostí. Vystavený soubor grafických listů a kreseb **Aleny Bílkové** (1946) nesl název **Vesmírnost citu**. Autorka vytvořila různé imaginární cykly – Rostliny, Slepé krajiny, Zvuky, Dopisy, Portréty, Duše, v nichž v křehkém předivě čar a poetických barevných plochách, napomínajících figurální, rostlinné nebo jiné inspirace, dospěla na pomezí abstrahovaných kompozic. Naplno se v nich projevila jak křehká senzibilita vidění světa, zcela odpoutaná od každodenní reality, tak i duchovní a spirituální síla autorčina projevu. Obě výstavy svým obsahem, ale i instalací v působivých prostorech letohrádku právem vzbuzovaly u návštěvníků velký zájem, podobně jako slavnostní vernisáž, na které vystoupil s autorským písňovým programem Bedřich Ludvík, dramaturg České televize, a PhDr. Jan Kříž, který výstavu zahájil. Kurátorkou výstavy byla Božena Vachudová.

Téma druhé výstavy **Theatrum mundi** – **Divadlo světa**, otevřené ve stejný den, v pohledu na pestrý kaleidoskop lidského „mraveniště“, v zacílení na lidské komedie a tragedie – bylo pobídkou k zamyšlení nad tím, jak jednotliví čeští a slovenští výtvarní umělci viděli člověka v toku času a dramatickém prostoru 20. století převážně ve figurálních scénách a výjevech. Na výstavě bylo prezentováno 80 grafických listů od 44 tvůrců od čelných představitelů grafického umění české, ale i slovenské provenience v souborech, které postihovaly podle názvů jednotlivých grafických listů určité polohy lidského chování, mimo jiné třeba - Neustálá a vytrvalá snaha po vlastnictví, Elsinor (tajemná zákoutí lidské duše), Mystikové a vizionáři (spirituální a mystická tvorba), Stáří (kategorie dobra a zla, lásky a smrti, dětství a stáří, narození a smrti), Knedlíky se zelím (groteskní a karikaturní vyostření každodenního života), Řízeno (manipulace člověkem, automatické mechanismy existence) a poslední okruh Hranice nepřekročitelnosti (mez lidského osudu). Mnohé grafiky byly zveřejněny vůbec poprvé – např. velké listy Jiřího Anderleho, Josefa Jíry, Pavla Nešlehy, Jaroslavy Pešicové, Jiřího Sozanského či Adrieny Šimotové, ze slovenské grafiky např. díla

Vladimíra Gažoviče či Dušana Kallaye nebo Albína Brunovského. Tato výstavu byla zcela složena ze sbírkových fondů galerie, autorkou byla Božena Vachudová.

Na přelomu roku 2002 a 2003 byla v Praze uspořádána velká retrospektivní výstava výjimečné, solitérní osobnosti českého moderního umění **Františka Tichého** (1896 – 1961). Pobočka v Ostrově v návaznosti na nové zhodnocení uměleckého odkazu autora přichystala přehlídku jeho **grafické a kresebné tvorby** ze sbírek Galerie výtvarného umění v Chebu a také z vlastních fondů. Zatímco karlovarská kolekce kreseb a grafik zachytila ranou tvorbu i díla pozdní, početnější chebský soubor zaznamenal v listech vynikajících hodnot vrcholné období 40. let stejně jako Tichého projev z let padesátých. V převládajících technikách suché jehly a zejména leptu se plně rozvinul nezaměnitelný autorův rukopis, zazářila Tichého zvláštní poetika, ironie i tajemství a osobitá krása. Podivuhodní a zvláštní hrdinové listů Františka Tichého – z cirků, varieté i divadla – podávající špičkové artistní výkony, oslovovali návštěvníky galerie svojí nadčasovou osamoceností, často i skrytou tragikou života, ale i hloubkou lidskosti. Tuto výstavu, stejně jako následující, připravila Božena Vachudová.

Poslední výstava výstavní sezóny roku 2003 v Letohrádku v Ostrově **Výtvarné umění nejen pro teenagery (Hra – Hmota – Geometrie – Světlo)** byla připravena především pro žáky ostrovských základních škol a studenty gymnázia v nově zamýšleném výchovně vzdělávacím projektu pro teenagery - ...náctileté děti. V souboru 90 děl od obrazů přes kresby, grafické listy až po sochy a plastiky – to vše opět ze sbírek galerie – byl první soubor nazván Hrou: roztodivné fantazijní postavy a zvířata grafických listů, kreseb a obrazů Zdeňka Seydla, v nichž převládala radost z tvoření a hry, veselá a dobrá nálada, byly podnětem k přípravě interaktivního programu pro žáky 1. až 4. tříd základních škol. Děti měly možnost si výstavu nejenom prohlédnout, ale zároveň si popovídat s oblíbenými figurkami malíře, případně domyslet, dokreslit a domalovat jejich příběh a jako dárek si složit vystřihovánky. Žákům 6. až 9. tříd byl určen soubor Geometrie. Ze školní výuky děti znaly strohé požadavky při rýsování geometrických tvarů a těles. Na ukázkách z děl představitelů české geometrické abstrakce – Zdeňka Sýkory, Františka Hudečka, Vladislava Mirvalda aj., si ale mohly uvědomit, že geometrie velmi aktivně vstoupila i do uměleckého projevu, že např. obyčejná čára, linka, v sobě ukrývá neobyčejné výrazové možnosti. Suchý název Hmota zase uvedl neobyčejně bohatý svět sochařského umění, které povyšuje „mrtvou“ hmotu na materiál, který pod rukama sochařů doslova ožívá. Malá exkurze do českého sochařství 20. století přiblížila jak díla klasiků Jana Štursy či Vincenta Vinglera, tak projev současných umělců Karla Nepraše nebo Vladimíra Preclíka a mnohých jiných. Poslední kolekce věnovaná Světlu, ozřejmila jak pestrý - výrazově a obsahově - to je výtvarný prostředek na dílech impresionistů, symbolistů či duchovně zaměřených umělců. S tímto nejnáročnějším okruhem pracovali ve výtvarných dílnách studenti gymnázia. Výstava měla u pedagogů a dětí značný ohlas (viz čl. 7 výroční zprávy)

Mimo výstav v galerijních prostorách byly uskutečněny dvě výstavy reprezentativního charakteru (Komerční banka v Karlových Varech, Kooperativa v Sokolově) a připraveny dvě výstavní kolekce didaktického zaměření pro základní školu v Sokolově.

5/ Ediční činnost:

Ediční činnost tvoří velmi důležitou součást odborného působení galerie - prostřednictvím ní galerie teoreticky zhodnocuje a historicky zařazuje soudobé výtvarné snahy.

Samostatně letos galerie připravila dva katalogy. Jednak katalog k výstavě **LOVE STORY (2x2)² Barbory Šlapetové** s textem PhDr. Aleny Potůčkové a katalog **Vladimíra Nováka** v rámci cyklu **Česká kresba 16/** s textem italského kunsthistorika Ruggero Sicurelliho.

Výstavy z vlastních sbírek byly doplněny odborným a metodickým textem.

6/ Péče o sbírky, věda a výzkum, odborná knihovna

Péče o sbírkové předměty (jejich řádné uložení v depozitářích, ošetření ráků, vytváření paspart, restaurování, správné balení před převozem, evidenční a dokumentační práce) je jedním z nejdůležitějších úkolů galerie. Galerie umění vlastní rozsáhlé fondy obrazů, plastik, grafických listů a kreseb - k roku 2003 je to celkem **8.930 položek inventárních čísel**. Postupně je zpracovává v programu DEMUS - zatím je **počítačově zaevidováno 1.985 položek** obrazů, soch a obrazů regionálních autorů. Sbírkové předměty loni zapsané do Centrální evidence sbírek na Ministerstvu kultury ČR byly průběžně aktualizovány. V souladu se zákonem č. 122/2000 proběhla inventarizace nejrozsáhlejší podsbírkou, a to grafických listů v počtu **6 980 děl** a také revize všech zápůjčních smluv.

V rámci programu ISO vyhlášeném Ministerstvem kultury České republiky a zaměřeném na ochranu sbírek požádala galerie o grant na **restaurování** 18 grafických listů a kreseb a zajistila paspartování a rámování 10 velkoformátových děl na papíře ze sbírek pobočky. K doplňování dokumentace sbírkových předmětů začala galerie využívat digitální fotoaparát, zajistila koupi nekyselých prokládacích papírů pro podsbírkou kreseb, a pro měření teplo-vlhkostních hodnot získala digitální měřiče. V záměrech na stavební úpravy depozitářů byla výměna podlah a výmalba prostor sochařského depozitáře, ke které nedošlo, protože majitel budovy galerie neměl dostatek volných kapacit. Tato úprava byla přesunuta na rok 2004. V depozitářích pobočky byla zpřesněna lokace sbírkových předmětů.

Celkem galerie **zapůjčila 247 sbírkových předmětů** státním galeriím a ostatním institucím.

Významnou součástí odborného budování sbírek galerie je jejich rozšiřování **akviziční činností**. V letošním roce byl zakoupen obraz Meziprostor Jánuše Kubička a dále 11 jeho grafických listů. Další 13 grafik tohoto významného autora lyrické abstrakce získala galerie darem.

V oblasti vědy a výzkumu poskytuje galerie odborné poradenství v oboru českého a regionálního umění. Nejdůležitější činností z hlediska odborné práce je pak zhodnocení sbírkových fondů, které se realizuje prostřednictvím **výstav z vlastních sbírek galerie**. V tomto roce připravila galerie tři výstavy tohoto typu v ostrovském Letohrádku. V letní sezóně mohli návštěvníci navštívit rozsáhlou expozici české grafiky 20. století nazvanou **Theatrum mundi** – reprezentativní soubor děl předních českých umělců na téma lidského snažení a osudů. Další výstava představila grafickou a kresebnou tvorbu **Františka Tichého** – byla ovšem doplněna o díla ze sbírek chebské galerie. Poslední sbírkovou výstavou byl projekt **Výtvarné umění nejen pro teenagery**, který představil díla týkající se hry, hmoty, geometrie a světla ve výtvarném umění.

Galerie umění také aktivně spolupracuje s **Radou galerií České republiky** a to nejen pravidelnou účastí svých zástupců na jednáních tzv. komor kurátorů a ředitelů. Navíc se Božena Vachudová stala členem přípravné skupiny, která pro tuto profesní organizaci zajišťuje přípravu reprezentativní výstavy české kresby v Masných krámech Západočeské galerie v Plzni v roce 2004. Na koncepční přípravě dvoudenního semináře věnovaného lektorským činnostem v galeriích, který bude pro spřízněné instituce Rada galerií pořádat v září roku 2004, se podílí Lenka Tóthová.

Od počátku roku 2003 existují webové stránky galerie přístupné na adrese **www.galeriekvary.cz**. Obsahují kompletní informační servis pro návštěvníky, včetně fotodokumentace mnoha děl ze stálé expozice a pravidelně aktualizovaných informačních textů o právě probíhajících výstavách a dalších pořádaných kulturních akcích.

Galerie umění spravuje rozsáhlou odbornou knihovnu se **4.567 publikacemi**. Slouží nejen jejím odborným pracovníkům, ale prezenčně také pedagogům a studentům karlovarských středních škol s estetickým zaměřením a dalším individuálním zájemcům o výtvarné umění. V roce 2003 získala galerie **17 nových knižních titulů**.

7/ Koncertní, literárně dramatická a kulturně výchovná činnost

Galerie umění kromě výstav nabízí svým návštěvníkům i zážitky z jiných uměleckých žánrů. Skvělou akustikou obdařený sál, výborný klavír, stálé publikum kvalitních nekomerčních pořadů, kterých není v Karlových Varech nadbytek - to vše jsou důvody, proč v takto koncipované kulturně výchovné práci galerie pokračuje. Nemá však dostatek finančních prostředků k zajištění této činnosti, a proto je odkázána na výši příspěvku od Města Karlovy Vary. Rovněž barokní Letohrádek poskytuje zajímavé prostředí pro koncerty.

V letošním roce se podařilo uskutečnit **24 komorních pořadů** - koncertů, divadelních představení a přednášek – tyto akce navštívilo celkem **2.321 diváků**.

První z těchto akcí bylo divadelní představení **Opička Jenovéfa** – představil se s ním vynikající loutkoherecký soubor Buchty & loutky, který opět vtáhl nejmenší diváky do světa plného fantazie, humoru a hudby. Následující pořad potěšil mnohé milovníky kvalitní hudby – trio vokalistek **Triny** předvedlo temperamentní rómské písničky za doprovodu neméně temperamentní rómské muziky. Padesáté výročí vzniku galerie umění bylo připomenuto slavnostním koncertem **Stamicova kvarteta** a klarinetistky Kateřiny Váchové, při němž zazněly skladby Mozartovy, Stamicovy a Dvořákovy ve virtuózním provedení. V březnu se pak představil šestnáctičlenný pěvecký sbor Adash s repertoárem zaměřeným na židovské písně. Českobudějovický loutkoherecký soubor Studio Dell'Arte si v rámci Dne otevřených dveří připravil klasickou pohádku o **Popelce**, pojal ji však trošku jinak, loutkově a s humorem, a zlákal ke hře i mnohé diváky. V červnu patřil sál galerie hudební smršti skupiny Jablkoň, vynikající a nezařaditelná kapela zde pokřtila své nové album **Cestující v noci**. Posledním předprázdninovým pořadem v galerii bylo **Vzpomínání na Jánuše Kubíčka** – o setkání s malířem pohovořil výtvarný teoretik Jaromír Zemina, dlouholetý malířův přítel a spoluzakladatel tvůrčí skupiny Brno 57. V říjnu v galerii koncertovaly **Sestry Steinovy**, dvě písničkářky-kytaristky s velmi osobitou textovou poetikou, které představily své album **Lilie polní plné písniček o životě**. Prvním listopadovým koncertem byla výtečná kapela **Marcipán** – předvedla české a moravské lidové písničky v originálních interpretační imaginaci směřující k world music a upomínající na počátky spřízněného Čechomoru. Vynikající houslista **Václav Hudeček** poctil svou mistrovskou hrou koncert pořádaný v rámci Ondřejských slavností a v rámci oslavy padesátiletí stálé expozice Galerie umění v Karlových Varech a potěšil mnoho příznivců klasické hudby. Špičková česká alternativní formace **Fara Fuki**, v němž se ke spolupráci sešly dvě výtečné violoncellistky a zpěvačky Andrea Konstankiewiczová a Dorota Barová, předvedla zaplněnému a nadšenému sálu galerie své osobité umění koncem listopadu. Tradiční mikulášskou pohádku tentokrát obstaralo loutkoherecké divadlo Kvelb a jejich **Kavkazské pohádky** doprovázené dokonce dvěma Anděly v nadživotní velikosti.

Kromě těchto vlastních koncertů a divadelních představení galerie poskytla hlavní sál i **dalším akcím**, pořádaným jinými subjekty – již tradičně festivalu Mladé pódium, letos také festivalu Mitte Europa a III. mezinárodnímu hudebnímu festivalu tělesně postižených

Souznění, absolventským koncertům ZŠ a ZUŠ Karlovy Vary – Rybáře, Pěveckému sboru Střední pedagogické školy a gymnázia v Karlových Varech a karlovarskému vokálnímu souboru DaD kvintet.

Také ostrovský Letohrádek poskytl své raně barokní prostory zajímavým hudebním akcím – např. dvěma **Úplňkovým meditacím**. Tradičně byly prostory poskytnuty také koncertům v rámci festivalu Mitte Europa, dále pak Pěveckému sboru ostrovského gymnázia a souboru Orbis Pictus.

8/ Práce s veřejností - návštěvnost

Návštěvnost na **13 výstavách**, které galerie v roce 2003 uspořádala, činila **6.687 osob**. Galerie zahajuje každou výstavu vernisáží, návštěvnost těchto akcí je tradičně velmi vysoká a účastní se jich ve velké míře také studenti středních škol s výtvarným zaměřením.

Galerie uskutečnila kromě výstav ještě **24 kulturně výchovných akcí**, z toho jednu přednášku k probíhající výstavě, jeden celodenní seminář a 22 koncertů a literárně dramatických pořadů (viz čl. 7 výroční zprávy). Celkem se jich zúčastnilo **2.321 osob**.

Galerie dále naplňovala Strategii galerie ve vztahu k veřejnosti, jejíž koncepce byla podpořena Nadací Open Society fund Praha. Tyto aktivity navštívilo celkem asi **2.300 osob**, z nichž přibližně šest set opakovaně (především mládež v cyklech výchovně vzdělávacích programů). Jednalo se o **čtyři typy aktivit**:

Již druhým rokem pokračoval sítěžní projekt galerijní strategie nazvaný **Přistupte blíže aneb Nebojte se moderního umění**. Projekt umožňuje žákům a studentům karlovarských základních a středních škol zblízka poznat a pochopit různost a bohatství moderního českého výtvarného umění, vede k citlivému vnímání výtvarných děl a přijímání individuality umělce a vidění světa bez častých předsudků a konvenčních bariér. Vychovává uměním a nenahraditelnými zážitky z bezprostředního setkávání s originálními výtvarnými díly v jedinečném prostoru galerie a vnitřně obohacuje a rozvíjí osobnost a estetické citění žáků. Snaží se vzbudit trvalý zájem o výtvarné umění a tím galerii připravuje budoucí pravidelné a poučené návštěvníky. Intenzivní a systematické spolupráce s mládeží se opakovaně zúčastňuje prozatím přibližně **600 žáků a studentů**. Forma interaktivních výchovně vzdělávacích programů ve stálé expozici Českého umění 20. století s využitím pracovních listů má mezi nimi i jejich pedagogy velký ohlas a nadále pokračuje. Realizují je Lenka Tóthová a Božena Vachudová - zatím ovšem stále jen v rámci šesti vybraných karlovarských základních škol a s třídami středních škol, které projeví zájem.

Práce s mládeží se rozvinula také v rámci **krátkodobých výstav**. Především v ostrovském Letohrádku se podařilo k výstavě **Výtvarné umění nejen pro teenagery** připravit doprovodný interaktivní program pro žáky 1. stupně základních škol a odborný výklad pro studenty středních škol na téma hra, hmota, geometrie a světlo ve výtvarném umění. Koncepce výstavy vycházela z přání pedagogů a byla jimi ve velké míře využita – **880 dětí** v 51 školních skupinách od prvních tříd základních škol až po studenty maturitních ročníků gymnázia si odnášelo z galerie nezapomenutelné zážitky také díky nové pracovníci pobočky Kateřině Rejchrtové, která neúnavně poskytovala výklady a připravila interaktivní program pro malé žáky.

15. dubna 2003 pokračoval galerijní projekt **Kufřík s uměním**, který se soustřeďuje na seniory Domova-Pensionu pro důchodce v Karlových Varech. Navázal na sedmidílný cyklus setkávání s moderním českým uměním ze sbírek galerie – tentokrát byl hlavním tématem Zdenek Seydl a jeho díla ze sbírek karlovarské galerie. Programu přichystaného Boženou Vachudovou se zúčastnilo asi **10 seniorů**, kteří s povděkem přijali humornou, hravou a pozitivně laděnou autorovu tvorbu.

Květnový **Den otevřených dveří** se svým třetím opakováním již stává tradiční galerijní událostí. Celodenní akce oslovila kolem **osmi stovek dětských i dospělých návštěvníků** především netradiční nabídkou programů, založených na aktivním osobním prožitku. Zdarma byly zpřístupněny výstavní sály i odborná pracoviště galerie. Ve spolupráci s učiteli a žáky ZŠ a ZUŠ Karlovy Vary–Rybáře, Prvního českého gymnázia a Střední pedagogické školy a gymnázia byl připraven celodenní pestrý program - akce, hry a animace inspirované sbírkovými díly ve stálé expozici Českého umění 20. století. Návštěvníci se mohli do většiny převážně výtvarných akcí aktivně zapojit. Obrovský zájem byl i o výtvarné ateliéry pod širým nebem a o praktické materiálové dílny pořádané studenty Střední pedagogické školy a Gymnázia a Prvního českého gymnázia. Akci připravila ve spolupráci s pedagogy zmíněných škol Lenka Tóthová.

Díky finančnímu příspěvku Nadace Open society Fund se mohla uskutečnit první akce nově založeného **Centra pro výchovu a vzdělávání v galerii**, které by mělo fungovat jako metodické středisko v oboru výchovy uměním pro pedagogy a pracovníky muzeí a galerií zabývající se lektorskou činností. První aktivitou, kromě vybudování příruční odborné knihovny, byl listopadový seminář nazvaný **Výchova uměním**, který byl určen pedagogům v působnosti karlovarského kraje a galeristům z celé republiky a který se věnoval různým přístupům v práci se školami a v přibližování výtvarného umění dětem a mládeži. Zúčastnilo se ho více než padesát zájemců z celé republiky, kteří ocenili možnost setkání obou profesních stran a prostor pro konfrontaci jejich názorů, možností a potřeb. Celodenní seminář zajišťovala Lenka Tóthová.

Ke každé výstavě připravuje galerie pozvánky, které jsou rozesílány na přibližně 450 adres (redakcím, galeriím, sponzorům, školám, lázeňským domům a hotelům, úřadům, výtvarníkům, teoretikům, stálým individuálním návštěvníkům). Galerie propaguje své výstavy a další kulturně výchovnou činnost také vlastními plakáty, které jsou veřejně prezentovány na výleповých plochách Karlových Varů i Ostrova. Galerie dále úzce spolupracuje s regionálním tiskem a odbornými časopisy – zve redaktory na tiskové konference k výstavám, zasílá jim měsíční programy činnosti galerie, tiskové zprávy ke všem výstavám a také vlastní odborné příspěvky a články o svých výstavách a koncertech. Nově galerie prezentuje svou činnost na internetu.

9/ Spolupracující instituce a podniky

Galerie umění spolupracuje s několika institucemi a podniky - k nejvýznamnějším z nich patří: **Komerční banka, a.s., pobočka Karlovy Vary a Kooperativa, a. s. pojišťovna, pobočka Sokolov** - bez jejich podpory by galerie jen těžko uskutečnila své záměry ve výstavním a edičním programu. Mimořádně přínosný byl také vstřícný přístup Kooperativy v Sokolově, která pomáhá zabezpečit stále rostoucí pojišťovací náklady výstav.

Také **Město Karlovy Vary** se spolupodílí na financování činnosti galerie - přidělilo galerii grant na koncertní a literárně dramatickou činnost a finančně podpořilo i doprovodný program Dne otevřených dveří.

Významným spolupracovníkem je také **Nadace Open Society Fund Praha**, díky finančnímu příspěvku se podařilo zahájit činnost Centra pro výchovu a vzdělávání v galerii.

Soustavně a pravidelně karlovarská galerie spolupracuje také s dalšími **krajskými a státními galeriemi** - především uskutečňováním společných výstav a sdružováním finančních prostředků na reprezentativní katalogy k těmto výstavám.

EKONOMICKO PROVOZNÍ ČINNOST

10/ Ekonomické hodnocení

Galerie umění Karlovy Vary je samostatnou příspěvkovou organizací s právní subjektivitou, jejímž zřizovatelem je Karlovarský kraj. Hlavním zaměřením galerie je sbírkotvorná a prezentační činnost českého výtvarného umění 20. století formou výstav a následná dokumentace tohoto umění.

Hospodaření organizace se řídí zákonem č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

V roce 2003 byl dosažen zlepšený hospodářský výsledek 44 tis. Kč.

Provozní příspěvek KÚ Karlovy Vary byl zcela vyčerpán. Výsledku bylo dosaženo zvýšenými výnosy a poskytnutím příspěvků jiných subjektů.

Galerie umění Karlovy Vary obdržela od Karlovarského kraje finanční prostředky na opravu své pobočky - kulturní památky Letohrádek Ostrov - ve výši 4.250 tis. Kč. Tyto prostředky byly určeny na výmalbu a opravu fasády objektu. V roce 2003 bylo z této částky vyčerpáno 21 tis. Kč.

Karlovarským krajem byla rovněž poskytnuta investiční dotace na nákup dodávkového automobilu ve výši 493 tis. Kč. Byl zakoupen vůz zn. FORD TRANSIT za 758 tis. Kč, který byl spolufinancován galerií z Fondu reprodukce dlouhodobého majetku ve výši 265 tis. Kč.

• Celkové náklady	5.799 tis. Kč
• Příspěvek zřizovatele na provoz	5.494 tis. Kč
• Příspěvky ostatních subjektů	32 tis. Kč
• Příjmy	317 tis. Kč

11/ Stavební a rekonstrukční činnost, opravy a údržba

Galerie umění Karlovy Vary

Galerie umění užívá objekt na základě nájemní smlouvy s Města Karlovy Vary. V souladu s podmínkami smlouvy zajišťuje galerie veškeré revize, základní údržbu a navrhuje rozsah oprav a ve spolupráci s odborem majetku magistrátu tyto opravy zajišťuje. V roce 2003 byly provedeny mimo běžnou údržbu tyto práce:

- výměna vnitřní hydrantové sítě
- rozvody vody ve středním traktu objektu - WC pro veřejnost, služební byt
- osazení nových vodovodních baterií

Letohrádek Ostrov

Jedná se o památkově chráněný objekt v majetku Karlovarského kraje s právem hospodaření Galerie umění Karlovy Vary. Během roku 2003 proběhly mimo běžnou údržbu, vyklizení půdy, sklepa a skladů tyto opravy interiérů tyto práce:

Na obou spravovaných objektech byly provedeny revize a kontroly předepsaných zařízení.

- **oprava kamenného nadpraží okna v I. patře objektu**
provedeno ve spolupráci plzeňským pracovištěm Národního památkového ústavu, technickou zprávu zhotovil ing. V. Brodec, realizovala firma Jirí Pavlík - Raven servis
- **oprava a výmalba štukové výzdoby v sálech č. 3, 4, 5 - I. patro objektu**
dle finančních možností organizace pokračovaly výše uvedené opravy dozorované Národním památkovým ústavem, realizovala firma ŠTUKO ARS s.r.o. Klatovy, v dotčených prostorách byly položeny nové koberce

Za hodnocené období byly provedeny všechny předepsané revize v a prohlídky v obou spravovaných objektech s kladným výsledkem. Nápravná opatření nebyla uložena. Závada vyplývající z kontroly Krajského hasičského sboru - oprava vnitřní hydrantové sítě v objektu Galerie umění Karlovy Vary – byla odstraněna.

Ke konci roku bylo rozpracováno výběrové řízení na veřejnou zakázku - opravu fasády Letohrádku Ostrov na rok 2004.

Vybavenost pracoviště

- **nákup služební vozu**
pro zlepšení podmínek převážených exponátů byl za finančního příspěvku zřizovatele zakoupen dodávkový vůz zn. FORD TRANZIT
- **vybavení odborného a ekonomického oddělení**
zakoupeny dvě barevné tiskárny, digitální teploměry a vlhkoměry, vypalovací zařízení